

BILTEN

Europski poslovi u Hrvatskome saboru

[Bilten Europski poslovi u Hrvatskome saboru](#) mjesečna je publikacija Odjela za europske poslove Sabora. Bilten sadržava informacije o obavljanju europskih poslova u Saboru, pravnim aktima koje institucije Unije dostavljaju nacionalnim parlamentima te o međuparlamentarnoj suradnji.

Tema broja

Program rada Europske komisije za 2022. godinu

Europska komisija usvojila je 19. listopada 2021. [Program rada Komisije za 2022.](#) pod nazivom „**Zajedno do snažnije Europe**“, koji je usmjeren na obnovu Europe nakon pandemije Covida-19, ubrzanje dvostruke, zelene i digitalne, tranzicije te izgradnju pravednijeg i otpornijeg društva. Osobita pozornost bit će posvećena mladima, a Komisija je predložila da se 2022. proglasi Europskom godinom mladih. U Programu se prepoznaje i važnost rasprava u okviru Konferencije o budućnosti Europe te se pozivaju svi građane, a posebice mladi, na aktivno uključivanje u oblikovanje zajedničke budućnosti.

Tijekom iduće godine Komisija će objaviti **42 nove inicijative**, koje su razvrstane u 32 politička cilja u okviru [šest glavnih ciljeva aktualne Komisije](#) (Europski zeleni plan, Gospodarstvo u interesu građana, Europa spremna za digitalno doba, Zaštita europskog načina života, Snažnija Europa u svijetu i Novi poticaj europskoj demokraciji). Dodatno, **26 inicijativa označene su kao tzv. REFIT inicijative** koje će Komisija revidirati s ciljem pojednostavnjenja, **76 tekućih zakonodavnih prijedloga identificirani su kao prioriteti**, **6 zakonodavnih prijedloga naznačeno je za povlačenje, dok se jedan važeći zakonodavni akt namjerava ukinuti** (vidi [Priloge](#)).

Komisija će u Programu rada u cijelosti primijeniti pristup „jedan za jedan“ što podrazumijeva da će pri uvođenju neizbježnih novih opterećenja sustavno i proaktivno smanjivati opterećenje povezano s postojećim propisima EU-a u tom području politike. Bolja regulativa i dalje će biti potpora održivosti i digitalnoj transformaciji, a u prvom planu će biti primjena načela „nečinjenja bitne štete“ i „digitalizacije kao standarda“.

Ostvarivanje šest glavnih ciljeva tijekom 2022.

- Europski zeleni plan:** Komisija će predložiti regulatorni okvir za certifikaciju uklanjanja ugljika, poduzet će daljnje korake prema mobilnosti s nultom stopom emisija, primjerice revizijom normi za emisije CO₂ za teška vozila, pratit će akcijski plan za nultu stopu onečišćenja kako bi se poboljšala kvaliteta vode i zraka, uvesti nova pravila o održivoj upotrebi pesticida i unaprijediti kružno gospodarstvo većim pravima na popravak proizvoda umjesto njihove zamjene. Uz već predloženi Socijalni fond za klimatsku politiku, Komisija će mobilizirati i sredstva kojima će se udvostručiti vanjsko financiranje za bioraznolikost.
- Europa spremna za digitalno doba:** Komisija će predložiti Instrument jedinstvenog tržišta za hitne slučajeve kako bi se spriječili budući poremećaji te europski akt o čipovima radi rješavanja gorućih problema u opskrbi poluvodičima za digitalne sustave kao i europski akt o kiberotpornosti kako bi se postavili zajednički kibersigurnosni standardi i pokrenula izgradnja globalnog i sigurnog svemirskog komunikacijskog sustava EU-a za širokopojasnu povezivost u cijeloj Uniji. Dužna pažnja bit će posvećena mjerama za lakše stjecanje digitalnih vještina u školama i visokom obrazovanju.

Bilten br. 87

Studeni 2021.

Sadržaj:	str.
Tema broja	1
Zakonodavne aktivnosti HS-a u europskim poslovima	2
Izravno dostavljeni pravni akti Europske unije	4
Iz Europskog parlamenta	7
Međuparlamentarna suradnja u Europskoj uniji	16

3. **Gospodarstvo u interesu građana:** Komisija će pratiti Akcijski plan za provedbu Europskog stupa socijalnih prava i iznijeti prijedlog za poboljšanje zaštite radnika od rizika povezanih s izlaganjem azbestu na radu te ojačati socijalne sigurnosne mreže pokretanjem inicijative o primjerenom minimalnom dohotku. Iznijet će i prijedloge o trenutnim plaćanjima kako bi se potaknula njihova potpuna primjena u Uniji te o olakšavanju pristupa kapitalu za poduzeća u Uniji. Komisija će se pobrinuti i da se globalno rješenje za reformu međunarodnog okvira za porez na dobit brzo i usklađeno uvede u cijeloj Uniji čim bude dovršeno.
4. **Snaznija Europa u svijetu:** Komisija će utvrditi novu strategiju „globalnog portala” s ciljem ostvarivanja partnerstva za povezivost u cijelom svijetu, a kako bi se potaknuli trgovina i ulaganja, predstaviti novu zajedničku izjavu EU-a i NATO- te nastojati ubrzati rad na istinskoj Europskoj obrambenoj uniji. Radi globalne energetske tranzicije i zdravijih oceana predložiti će novu strategiju za međunarodni angažman u području energetike i akcijski plan za međunarodno upravljanje oceanima.
5. **Promicanje europskog načina života:** Prioritetnim su označeni i preostali zakonodavni prijedlozi u okviru Novog Pakta o migracijama i azilu, daljnji rad na izgradnji i jačanju sigurnosne Unije, suzbijanje terorizma i organiziranog kriminaliteta te stvaranja europskog sigurnosnog ekosustava, kao i suzbijanje trgovine ljudima te unaprijeđenje sigurnosne razmjene ključnih informacija s trećim zemljama uz ažuriranje pravila za naprednu razmjenu podataka o putnicima. Komisija će pokrenuti novu inicijativu ALMA (engl. Aim, Learn, Master, Achieve) koja bi mladima koji ne rade niti se obrazuju ili osposobljavaju trebala pomoći da steknu radno iskustvo u inozemstvu uz potrebnu socijalnu potporu, predstaviti strategiju EU-a za sveučilišta, predložiti načine za dublju i održiviju transnacionalnu suradnju u visokom obrazovanju, predstaviti europsku strategiju za skrb, predložiti novi okvir za farmaceutski sektor EU-a, revidirati propise o lijekovima za djecu i rijetke bolesti te unaprijediti životno važan probir raka i ranu dijagnostiku u okviru Preporuke o probiru raka.
6. **Novi poticaj europskoj demokraciji:** Komisija će predložiti europski akt o slobodi medija i nastaviti štiti vladavinu prava. Nastavit će rad na osnivanju novog međuinstitucijskog etičkog tijela EU-a. Radi jačanja borbe protiv prekograničnog kriminala, jedan od prioriteta ostat će zajednički pravni okvir za učinkovit prijenos kaznenih postupaka među državama članicama. Predložiti će mjere za poboljšanje priznavanja roditeljstva među državama članicama EU-a kao i inicijativu za sprečavanje odljeva mozgova.

Program će biti predstavljen i raspravljen na sastanku Vijeća za opće poslove 23. studenoga, nakon čega započinje proces zakonodavnog programiranja za 2022. godinu i usuglašavanje Zajedničke izjave o zakonodavnim prioritetima EU-a, između Vijeća, Europske komisije i Europskog parlamenta. Usvajanje Zajedničke izjave planirano je na sastanku Vijeća za opće poslove u prosincu ove godine.

Zakonodavne aktivnosti Hrvatskoga sabora u europskim poslovima

Aktivnosti Odbora za europske poslove

Sjednice Odbora

Odbor za europske poslove Hrvatskoga sabora održao je u listopadu jednu sjednicu:

26. sjednicu, održanu 20. listopada, na kojoj je donio zaključke o stajalištima Vlade Republike Hrvatske iz Radnog programa za 2020. i 2021.:

[Stajalište Republike Hrvatske o Prijedlogu uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o utvrđivanju usklađenih pravila o umjetnoj inteligenciji \(akt o umjetnoj inteligenciji\) i izmjeni određenih zakonskih akata unije, COM\(2021\) 206 – D.E.U. br. 20/028;](#)

[Stajalište Republike Hrvatske o Prijedlogu direktive Europskog parlamenta i Vijeća o jačanju primjene načela jednakih plaća muškaraca i žena za jednak rad ili rad jednake vrijednosti putem transparentnosti plaća i provedbenih mehanizama, COM\(2021\) 93 – D.E.U. br. 20/029;](#)

[Stajalište Republike Hrvatske o Komunikaciji Komisije Europskom parlamentu, Vijeću, Europskom gospodarskom i socijalnom odboru i Odboru Regija - Akcijski plan za provedbu europskog stupa socijalnih prava, COM\(2021\) 102 – D.E.U. br. 21/004.](#)

Dostava stajališta Republike Hrvatske

U skladu s donesenim Radnim programom za razmatranje stajališta Republike Hrvatske za 2020. Odbor za europske poslove je u listopadu proslijedio 2 stajališta Republike Hrvatske o dokumentima EU-a radnim tijelima Sabora radi donošenja mišljenja:

[Stajalište Republike Hrvatske o Prijedlogu uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o općoj sigurnosti proizvoda, izmjeni Uredbe \(EU\) br. 1025/2012 Europskog parlamenta i Vijeća te o stavljanju izvan snage Direktive Vijeća 87/357/EEZ i Direktive 2001/95/EZ Europskog parlamenta i Vijeća, COM\(2021\) 346 – D.E.U. br. 20/030;](#)

[Stajalište Republike Hrvatske o Komunikaciji Komisije Europskom parlamentu, Vijeću, Europskom gospodarskom i socijalnom odboru i Odboru regija – Nova strategija EU-a za šume do 2030., COM\(2021\) 572 – D.E.U. br. 20/031.](#)

Praćenje rada Vlade Republike Hrvatske u institucijama Europske unije

Sastanci Vijeća Europske unije

U postupku praćenja rada Vlade Republike Hrvatske u institucijama Europske unije, Odbor za europske poslove dostavio je radnim tijelima Hrvatskoga sabora u listopadu 10 stajališta Republike Hrvatske za sastanke Vijeća Europske unije i videokonferencije ministara, u različitim sastavima:

- Stajalište Republike Hrvatske za 3814. sastanak Vijeća Europske unije (Ekonomski i financijski poslovi – ECOFIN), održanoga 5. listopada, dostavljeno je Odboru za financije i državni proračun i Odboru za gospodarstvo;
- Stajalište Republike Hrvatske za 3815. sastanak Vijeća Europske unije (Okoliš – ENVI), održanoga 6. listopada, dostavljeno je Odboru za zaštitu okoliša i prirode;
- Stajalište Republike Hrvatske za 3816. sastanak Vijeća Europske unije (Pravosuđe i unutarnji poslovi – JHA), održanoga 7. i 8. listopada, dostavljeno je Odboru za pravosuđe i Odboru za unutarnju politiku i nacionalnu sigurnost;
- Stajalište Republike Hrvatske za 3817. sastanak Vijeća Europske unije (Poljoprivreda i ribarstvo – AGRIFISH), održanoga 11. i 12. listopada, dostavljeno je Odboru za poljoprivredu;
- Stajalište Republike Hrvatske za videokonferenciju ministara i ministrica telekomunikacija, održanu 14. listopada, dostavljeno je Odboru za informiranje, informatizaciju i medije;
- Stajalište Republike Hrvatske za 3818. sastanak Vijeća Europske unije (Zapošljavanje, socijalna politika, zdravstvo i pitanja potrošača – EPSCO), održanoga 15. listopada, dostavljeno je Odboru za zdravstvo i socijalnu politiku;
- Stajalište Republike Hrvatske za 3819. sastanak Vijeća Europske unije (Vanjski poslovi – FAC), održanoga 18. listopada, dostavljeno je Odboru za vanjsku politiku;
- Stajalište Republike Hrvatske za 3820. sastanak Vijeća Europske unije (Opći poslovi – GAC), održanoga 19. listopada, dostavljeno je Odboru za europske poslove;
- Stajalište Republike Hrvatske za 3821. sastanak Vijeća Europske unije (Promet, telekomunikacije i energetika (energetika) – TTE), održanoga 26. listopada, dostavljeno je Odboru za gospodarstvo;

- Stajalište Republike Hrvatske za videokonferenciju ministara i ministrica gospodarstva i financija, održanu 28. listopada, dostavljeno je Odboru za financije i državni proračun i Odboru za gospodarstvo.

Usklađivanje zakonodavstva

Hrvatski sabor je u listopadu donio 7 zakona usklađenih s pravom Europske unije:

PZE Br. prijedloga	Naziv akta	Saziv	Sjednica	Status	Rbr. čitanja	Vrsta postupka
PZE 61	Konačni prijedlog zakona o autorskom pravu i srodnim pravima	10	8	donesen	2.	redovni
PZE 62	Konačni prijedlog zakona o elektroničkim medijima	10	8	donesen	2.	redovni
PZE 99	Konačni prijedlog zakona o sjemenu, sadnom materijalu i priznavanju sorti poljoprivrednog bilja	10	8	donesen	2	redovni
PZE 146	Konačni prijedlog zakona o tržištu električne energije	10	8	donesen	2	redovni
PZE 150	Konačni prijedlog zakona o određenim aspektima ugovora o isporuci digitalnog sadržaja i digitalnih usluga	10	8	donesen	2	redovni
PZE 151	Konačni prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o otvorenim investicijskim fondovima s javnom ponudom	10	8	donesen	2	redovni
PZE 152	Konačni prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o alternativnim investicijskim fondovima	10	8	donesen	2	redovni

Izravno dostavljeni pravni akti Europske unije

Prema odredbi Protokola br. 1 o ulozi nacionalnih parlamenata Ugovora iz Lisabona, institucije Unije izravno dostavljaju nacionalnim parlamentima sve prijedloge obvezujućih zakonodavnih i nezakonodavnih akata kao i druge neobvezujuće akte. Izravno dostavljeni akti objavljuju se dnevno na [mrežnoj stranici Hrvatskoga sabora](#) s informacijama o oznaci akta, postupku donošenja, datumu dostave i rokom za provjeru načela supsidijarnosti.

U razdoblju od 1. do 31. listopada 2021. institucije Europske unije izravno su dostavile Hrvatskome saboru ukupno 56 pravnih akata na hrvatskom jeziku, od toga 26 prijedloga obvezujućih akata u zakonodavnom i nezakonodavnom postupku i 30 neobvezujućih pravnih akata.

Izravno dostavljeni prijedlozi akata u zakonodavnom postupku

Prijedlozi akata u zakonodavnom postupku obuhvaćaju prijedloge uredbi, direktiva i odluka koje u redovnom ili posebnom zakonodavnom postupku donose institucije Europske unije. U postupku donošenja zakonodavnih akata koji su u podijeljenoj nadležnosti između Europske unije i država članica, nacionalni parlamenti sudjeluju provjerom poštovanja načela supsidijarnosti u roku od osam tjedana od objave akta na službenim jezicima Unije.

Radi lakšeg praćenja izravno dostavljenih prijedloga zakonodavnih akata, akti su razvrstani prema nadležnostima odbora u Europskom parlamentu, a prijedlozi zakonodavnih akata koje Komisija objavljuje u okviru inicijativa iz godišnjih programa rada uz naziv akta sadrže i naziv inicijative iz koje proizlaze.

KULTURA I OBRAZOVANJE

Oznaka akta	Naziv prijedloga zakonodavnog akta	Datum dostave Rok za supsidijarnost
COM (2021) 634	Prijedlog odluke Europskog parlamenta i Vijeća o Europskoj godini mladih 2022.	20. 10. 2021. 16. 12. 2021.

OKOLIŠ, JAVNO ZDRAVSTVO I SIGURNOST HRANE

Oznaka akta	Naziv prijedloga zakonodavnog akta	Datum dostave Rok za supsidijarnost
COM (2021) 627	Prijedlog uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o izmjeni Uredbe (EU) 2017/746 u pogledu prijelaznih odredaba za određene in vitro dijagnostičke medicinske proizvode i odgode primjene zahtjeva za interne proizvode	14. 10. 2021. 10. 12. 2021.
COM (2021) 656	Prijedlog uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o izmjeni priloga IV. i V. Uredbi (EU) 2019/1021 Europskog parlamenta i Vijeća o postojanim organskim onečišćujućim tvarima	28. 10. 2021. ...

Izbor izravno dostavljenih neobvezujućih pravnih akata Europske unije

Institucije Europske unije neobvezujućim pravnim aktima kao što su preporuke i mišljenja, komunikacije, izvješća, rezolucije, deklaracije, zelene i bijele knjige definiraju i planiraju provedbu pojedinih politika Europske unije i omogućuju državama članicama odgovarajuću pripremu sudjelovanja u zakonodavnim postupcima.

Od izravno dostavljenih neobvezujućih pravnih akata izdvajamo:

Komunikacija Paket mjera za djelovanje i potporu za suočavanje s rastom cijena energije, [COM\(2021\) 660](#)

Komunikaciju je Komisija predstavila 13. listopada radi rješavanja problema iznimnog porasta globalnih cijena energije, za koji se predviđa da bi mogao trajati cijelu zimu, i pružanja potpore europskim građanima i poduzećima.

Kao i mnoge druge regije u svijetu, EU se trenutačno suočava s naglim porastom cijena energije, koji je uglavnom posljedica povećane globalne potražnje za energijom, a posebno plinom, jer se ubrzava gospodarski oporavak nakon vrhunca pandemije Covid-19. Europska cijena ugljika također je naglo porasla u 2021., ali po nižoj stopi od cijena plina. Učinak povećanja cijene plina na cijenu električne energije devet je puta veći od učinka povećanja cijene ugljika.

Komunikacija uključuje „paket mjera” koje EU i države članice mogu poduzeti kako bi ublažili neposredni učinak rasta cijena i dodatno ojačali otpornost na buduće cjenovne šokove. Kratkoročne nacionalne mjere uključuju hitnu potporu dohotku kućanstava, državnu potporu poduzećima i ciljana smanjenja poreza. Komisija će podupirati i ulaganja u obnovljive izvore energije i energetska učinkovitost; razmotriti moguće mjere za skladištenje energije i kupnju zaliha plina i ocijeniti trenutni model tržišta električne energije.

Paket kratkoročnih i srednjoročnih mjera

Postojeći pravni okvir omogućuje EU-u i državama članicama da poduzmu mjere za ublažavanje neposrednih posljedica na potrošače i poduzeća. Prednost bi trebalo dati ciljanim mjerama kojima se može brzo ublažiti učinak rasta cijena na ugrožene potrošače i mala poduzeća. Te bi se mjere trebale lako prilagoditi u proljeće, kada se očekuje da će se situacija stabilizirati. Pritom ne bi trebalo remetiti dugoročnu tranziciju i ulaganja u čišće izvore energije.

Hitne mjere za zaštitu potrošača i poduzeća:

- osigurati hitnu potporu dohotku za potrošače pogođene energetska siromaštvom, na primjer putem vaučera ili djelomičnih plaćanja računa, što se može financirati prihodima iz sustava EU-a za trgovanje emisijama;
- odobriti privremene odgode plaćanja računa;
- uspostaviti zaštitne mjere kako bi se izbjegla isključenja iz mreže;
- osigurati privremena, ciljana smanjenja stopa oporezivanja za ugrožena kućanstva;
- pružiti potporu poduzećima ili sektorima, u skladu s pravilima EU-a o državnim potporama;
- poboljšati međunarodnu suradnju u području energetike kako bi se osigurala transparentnost, likvidnost i fleksibilnost međunarodnih tržišta;
- istražiti moguće protutržišno ponašanje na energetska tržištu i zatražiti od Europskog nadzornog tijela za vrijednosne papire i tržišta kapitala (ESMA) da dodatno pojača praćenje kretanja na tržištu ugljika;
- omogućiti širi pristup ugovorima o kupnji energije iz obnovljivih izvora i poduprijeti ih popratnim mjerama.

Srednjoročne mjere za otporan energetska sustav bez ugljika:

- pojačati ulaganja u obnovljive izvore energije, obnovu i energetska učinkovitost te ubrzati dražbe za obnovljive izvore energije i postupke izdavanja dozvola;
- razviti kapacitete za skladištenje energije kako bi se podržalo povećanje udjela obnovljivih izvora energije, uključujući baterije i vodik;
- zatražiti od europskih energetska regulatora (ACER) da ispituju prednosti i nedostatke postojećeg modela tržišta električne energije i prema potrebi Komisiji predlože preporuke;
- razmotriti reviziju propisa o sigurnosti opskrbe kako bi se osigurala bolja upotreba i funkcioniranje skladištenja plina u Europi;
- istražiti potencijalne koristi koje bi državama članicama donijela dobrovoljna zajednička nabava zaliha plina;
- uspostaviti nove prekogranične regionalne skupine za plinski rizik koje bi analizirale rizike i savjetovale države članice o izradi nacionalnih planova za prevenciju i hitne mjere;
- ojačati ulogu potrošača na energetska tržištu tako da im se omogući odabir i promjena opskrbljivača, proizvodnja vlastite električne energije i pridruživanje energetska zajednicama.

Mjere iz paketa pridonijet će pravodobnom odgovoru na trenutačna iznimna povećanja cijena energije, koja su posljedica izvanredne globalne situacije, te cjenovno pristupačnoj, pravednoj i održivoj energetskej tranziciji u Europi, uz veću energetske neovisnost. Ulaganjima u obnovljivu energiju i energetske učinkovitost neće se samo smanjiti ovisnost o uvoznim fosilnim gorivima, nego će se osigurati i povoljnije veleprodajne cijene energije koje su otpornije na globalna ograničenja opskrbe. Prelazak na čistu energiju najbolje je osiguranje od ovakvih cjenovnih šokova u budućnosti i potrebno ga je ubrzati, među ostalim i radi klime.

Iz Europskog parlamenta

Plenarne sjednice Europskog parlamenta održane su u Strasbourgu, uz primjenu hibridnog modela koji zastupnicima omogućava sudjelovanje u plenarnim raspravama i putem video veze iz informativnih ureda EP-a u državama članicama Europske unije. Glasovanje se odvijalo putem elektroničke pošte. U nastavku se donose naglasci odabranih rasprava i usvojenih rezolucija.

Glavni naglasci plenarne sjednice Europskog parlamenta, Strasbourg, 4. – 8. listopada 2021.

Budućnost odnosa Europske unije i Sjedinjenih Američkih Država

Nakon prethodne [rasprave](#) velikom većinom glasova usvojena je pravno neobvezujuća [Rezolucija EP-a o budućnosti odnosa EU-a i SAD-a](#) izvjestitelja Tonina Picule u kojoj se iznosi osvrt na [Zajedničku komunikaciju](#) „Nova strategija EU-a i SAD-a za globalne promjene” iz prosinca 2020. koja predstavlja polazište za obnovljeno i ojačano transatlantsko partnerstvo temeljeno na jednakosti partnera, uz istodobno poticanje strateške autonomije EU-a u obrambenim i gospodarskim odnosima.

EP potvrđuje svoju potporu snažnoj transatlantskoj suradnji i partnerstvu EU-a i SAD-a i poziva na novi transatlantski program kojim bi se ostvarili zajednički interesi, iskoristila zajednička snaga te promicali multilateralna suradnja i revitalizacija multilateralnog međunarodnog poretka utemeljenog na pravilima. EP smatra kako se transatlantskom suradnjom može najbolje doprinijeti mirnom, održivom i konstruktivnom rješenju postojećih globalnih i regionalnih izazova. Naglasak bi trebao biti na zajedničkim strateškim ciljevima kao što su jačanje lanca opskrbe lijekovima, reforma Svjetske zdravstvene organizacije, osiguravanje odgovarajućeg pristupa cjepivima za ranjive zemlje, smanjivanje ovisnosti o vanjskim rezervama energije, povećanje ulaganja u napredne tehnologije, borba protiv nejednakosti, promicanje ekološke transformacije te međusobna suradnja i suradnja s relevantnim trećim zemljama, usredotočena na sigurnost i stabilnost istočnog i južnog susjedstva EU-a, zapadnog Balkana i afričkog kontinenta. Zastupnici pozivaju i na bolju koordinaciju EU-a i SAD-a oko Kine kako bi se izbjegle napetosti poput onih uzrokovanih sporazumom [AUKUS](#) – trostrani sigurnosni sporazum između SAD-a, UK i Australije (v. i [Usmene zaključke predsjednika Europskog vijeća \(EV\) nakon neformalnog sastanka EV-a u Brdu kod Kranja 5. listopada](#)).

EP pozdravlja povećanu koordinaciju SAD-a s EU-om u pružanju potpore zemljama zapadnog Balkana na njihovu putu prema članstvu u EU-u i podsjeća na svoj prijedlog o osnivanju Transatlantskog političkog vijeća za sustavno savjetovanje i koordinaciju u pogledu vanjske i sigurnosne politike. Poziva se na snažno vodstvo EU-a i učinkovitu koordinaciju s SAD-om kako bi se suzbile inicijative usmjerene na prekrajanje granica i slične podnacionalne inicijative za produbljivanje etničke podjele i segregacije, kao i pitanje kineskih ulaganja i financiranja u cijeloj regiji i njihovog učinka na demokratsko upravljanje i okoliš. Naglašava se važnost bliske suradnje i koordinacije između EU-a i SAD-a u borbi protiv „zarobljavanja država, korupcije, organiziranog kriminala, vanjskog uplitanja i napada na slobodu medija te promicanja vladavine prava, temeljitih reformi, dobrosusjedskih odnosa, pomirenja i cilja euroatlantske integracije te se ističe vodeću ulogu EU-a u procesu normalizacije odnosa između Srbije i Kosova“.

Poziva se na pojačanu međuparlamentarnu suradnju između zastupnika u EP-u, članova američkog Kongresa, zastupnika u nacionalnim parlamentima država članica EU-a i članova raznih državnih zakonodavstava 50 saveznih država SAD-a u različitim tematskim područjima koja bi omogućila razmjenu najboljih praksi i pojačanu koordinaciju u pogledu globalnih, ali i zajedničkih domaćih izazova.

EP ističe važnost viznog reciprociteta između EU-a i SAD-a te pozdravlja uključivanje Poljske u američki Program izuzeća od viza (engl. Visa Waiver Programme – VWP) kao i potvrdu da Hrvatska ispunjava sve uvjete za uključenje u VWP te poziva SAD da ubrza proces pristupanja Bugarske, Cipra i Rumunjske Programu.

Podsjećamo, u kolovozu 2021. [Hrvatska je formalno uključena u VWP](#) slijedom čega će od 1. prosinca 2021. američki Elektronički sustav za autorizaciju putovanja (ESTA) biti ažuriran kako bi se građanima i državljanima Hrvatske omogućilo podnošenje zahtjeva za putovanje u SAD radi turizma ili poslovanja do 90 dana bez obveze ishođenja američke vize. ESTA prijava vrijedi dvije godine.

Odnosi Europske unije i Ujedinjene Kraljevine

Nastavno na odredbe članka 11. [Sporazuma o trgovini i suradnji između EU-a i UK](#) EP je donio [Odluku](#) o osnivanju Izaslanstva EP-a u Parlamentarnu skupštinu (PS) za partnerstvo EU-a i UK i određivanju njegova brojčanog sastava. PS za partnerstvo EU-a i UK ima ukupno 70 članova, 35 zastupnika iz EP-a i 35 zastupnika iz parlamenta UK. Predsjedništvo (Biro) Izaslanstva EP-a u PS za partnerstvo EU-a i UK sastoji se od predsjednika i dvaju potpredsjednika.

Nacionalni planovi za oporavak i otpornost

U [raspravi](#) o trenutnom stanju podnesenih nacionalnih planova za oporavak i otpornost u okviru [Mehanizma za oporavak i otpornost](#) (RRF), povjerenik za gospodarstvo Paolo Gentiloni istaknuo je kako su do sada odobrena 22 od podnesenih 25 nacionalnih planova za oporavak i otpornost, a Vijeće je usvojilo 19 provedbenih odluka. Bugarski i nizozemski planovi još nisu dostavljeni, a mađarski, poljski i švedski planovi čekaju da ih EK odobri. Istaknuo je kako je cilj EK dovršiti procjenu tri preostala plana što je prije moguće, te u tom smislu EK konstruktivno surađuje s nacionalnim tijelima na zaključenju procjene.

EK je do sada isplatila više od 51 milijarde eura za predfinanciranje u okviru RRF-a za prvih 16 država članica, uključujući i [Hrvatsku](#) kojoj je EK 28. rujna 2021. isplatila 818 milijuna eura za predfinanciranje što predstavlja 13% ukupnog iznosa sredstava koja su predviđena za Hrvatsku u okviru RRF-a. Hrvatska bi iz RRF-a trebala primiti ukupno 6,3 milijarde eura. EK će odobriti daljnje isplate na temelju provedbe ulaganja i reformi utvrđenih u hrvatskom planu za oporavak i otpornost.

Većina zastupnika pozvala je na transparentnost postupka odobravanja preostalih planova kako bi se osiguralo da su sredstva pravilno raspoređena i da države članice (ovdje se prije svega mislilo na Mađarsku i Poljsku, mada to svi zastupnici nisu eksplicitno istaknuli, op.a.) poštuju temeljne vrijednosti na kojima počiva EU.

Digitalna agenda

U nezakonodavnoj [Rezoluciji](#) o umjetnoj inteligenciji u kaznenom pravu i njezinoj primjeni od strane policije i pravosudnih tijela u kaznenim stvarima, konstatiraju se višestruke koristi, ali i rizici koje sa sobom donosi umjetna inteligencija. Ističe se kako je umjetna inteligencija postala jedna od strateških tehnologija 21. stoljeća s potencijalom za stvaranje znatnih koristi u učinkovitosti, točnosti i prikladnosti, što donosi pozitivne promjene za europsko gospodarstvo i društvo, ali i goleme rizike za temeljna prava i demokracije zasnovane na vladavini prava.

U tom smislu EP ponovno potvrđuje da sva rješenja umjetne inteligencije za tijela kaznenog progona i pravosuđe trebaju u potpunosti poštovati načela ljudskog dostojanstva, nediskriminacije, slobode kretanja, pretpostavku nedužnosti i pravo na obranu, uključujući pravo na šutnju, pravo na slobodu izražavanja i informacija, slobodu okupljanja i udruživanja, jednakost pred zakonom, načelo jednakosti procesnih sredstava te pravo na djelotvoran pravni lijek i pošteno suđenje, u skladu s Poveljom i Europskom konvencijom o ljudskim pravima.

Poziva se na strogu demokratsku kontrolu i neovisni nadzor svih tehnologija omogućenih umjetnom inteligencijom kojima se koriste tijela kaznenog progona i pravosudna tijela, posebno onih koje se mogu prenamijeniti za masovni nadzor ili masovno profiliranje. Također, ukazuje se na rizik algoritamske pristranosti i diskriminacije u aplikacijama umjetne inteligencije i naglašava potreba za ljudskim nadzorom i jakim zakonskim ovlaštenjima kako bi se spriječila diskriminacija od strane umjetne inteligencije, posebno u kontekstu provođenja zakona ili prelaska granice. Ističe se kako bi sustavi umjetne inteligencije trebali imati krajnje sigurnosno jamstvo u smislu da su dizajnirani tako da ih ljudski operater koji njima upravlja uvijek može isključiti.

U nezakonodavnoj [Rezoluciji](#) o stanju kapaciteta EU-a za kiberobranu EP poziva na osnivanje Zajedničke jedinice za kibersigurnost radi bolje razmjene informacija unutar EU-a, čime bi se osigurala sigurna i brza informacijska mreža te omogućila puna upotreba postojećih struktura, resursa i kapaciteta. Naglašava se da su zajednička politika za kiberobranu, zajednički odgovor na kiberpretnje i snažna suradnja na razini EU-a, ali i između EU-a i NATO-a kada se radi o prijetnjama euroatlantskim sigurnosnim interesima, kao i definiranje i nametanje restriktivnih sankcija i mjera neprijateljskim akterima ključni elementi razvoja složenije i naprednije Europske obrambene unije. Države članice se poziva da utvrde zajedničku komunikacijsku normu koja bi se mogla upotrebljavati za klasificirane i neklasificirane informacije kako bi se poboljšalo brzo djelovanje i zajamčila sigurna mreža za [suzbijanje kibernetičkih napada](#). EP [pozdravlja pokretanje Europske mreže organizacija za vezu za kiberkrize \(CyCLONE\)](#), koja je dodatno poboljšala pravodobnu razmjenu informacija, [Akcijski plan o sinergijama između civilne, obrambene i svemirske industrije](#) i podsjeća na blisku međuovisnost tih triju sektora u području kiberobrane.

Potiče se program za „europski digitalni suverenitet“ kako bi se potaknuli i poboljšali postojeći kapaciteti u pogledu kiberalatata i alata za šifriranje na temelju temeljnih europskih prava i vrijednosti u cilju poboljšanja europske konkurentnosti na tržištu kibersigurnosti i poticanja unutarnje potražnje.

EK se poziva da istraži mogućnost ponovnog pokretanja pregovora u cilju uspostave formalnog i strukturiranog okvira za suradnju između EU-a i UK u području kibersigurnosti.

Zaključno, EP naglašava važnost suradnje s nacionalnim parlamentima radi razmjene najboljih primjera iz prakse u području kiberobrane.

[Infografika – Kibersigurnost u EU-u.](#)

Okoliš/Aarhuška uredba

U redovnom zakonodavnom postupku u prvom čitanju 6. listopada 2021. EP je usvojio [stajalište](#) radi donošenja izmjena Uredbe (EZ) br. 1367/2006 o primjeni odredaba Aarhuške konvencije o pristupu informacijama, sudjelovanju javnosti u odlučivanju i pristupu pravosuđu u pitanjima okoliša (skraćeno: [Aarhuška konvencija](#)) na institucije i tijela Zajednice, [COM\(2020\) 642](#), nakon čega je uslijedilo formalno donošenje Uredbe u [Vijeću](#). Slijedi objava teksta Uredbe u Službenom listu EU-a. Uredba će stupiti na snagu dvadesetog dana od dana objave.

Cilj je izmjena Uredbe br. 1367/2006 osigurati potpunu usklađenost EU-a s Aarhuškom konvencijom u vezi s pravom građana i građanki da zatraže preispitivanje nezakonodavnih upravnih akata koje su donijeli institucija ili tijelo EU-a ako ti akti imaju pravne i vanjske učinke i sadržavaju odredbe koje mogu biti u suprotnosti s pravom zaštite okoliša.

Ostale teme

Od vanjskopolitičkih tema izdvajamo raspravu koja je zaključena donošenjem pravno neobvezujuće Rezolucije o stanju u Bjelarusu, nakon jedne godine prosvjeda i njihove nasilne represije, u kojoj EP nastavlja osuđivati represiju, mučenje i zlostavljanje stanovništva Bjelarusu, pozdravlja odluku Vijeća o četvrtom paketu mjera ograničavanja s obzirom na stanje u Bjelarusu i izražava solidarnost s Litvom, Poljskom i Latvijom zbog neregularnih migracija iz Bjelarusu koje sponzorira država.

„Pandorini dokumenti“

Održana je rasprava o implikacijama tzv. „Pandorinih dokumenata“ za napore uložene u borbu protiv pranja novca, utaje poreza i izbjegavanja plaćanja poreza u EU-u, dok će se o gledištima zastupnika o ovom slučaju glasovati na plenarnoj sjednici u tjednu od 18. listopada 2021.

Povjerenik Gentilioni je istaknuo potrebu za boljom razmjenom podataka između država članica u kako bi se suzbilo izbjegavanje plaćanja poreza i informirao da EK priprema nove zakonodavne inicijative koje će povećati poreznu transparentnost i poboljšati automatsku razmjenu informacija kako bi se dodatno pojačala borba protiv utaje i izbjegavanja plaćanja poreza. To uključuje i zakonodavni prijedlog koji će EK podnijeti do kraja ove godine u cilju suočavanja sa zloupotrebom fiktivnih poduzeća (engl. shell companies) u porezne svrhe.

Podsjećamo, istraga Međunarodnog konzorcija istraživačkih novinara (International Consortium of Investigative Journalists - ICIJ) u kojoj je sudjelovalo više od 600 novinara iz 150 medijskih kuća temelji se na više od 11,9 milijuna povjerljivih dokumenata iz 14 tvrtki za financijske usluge i razotkrila je više od 29.000 *offshore* tvrtki. ICIJ je otkrio veze između *offshore* imovine i 336 visokorangiranih političara i državnih dužnosnika koji su osnovali 956 tvrtki u poreznim oazama, od kojih ih je više od dvije trećine na Britanskim Djevičanskim Otocima.

Usvojena je i Rezolucija o reformi politike EU-a u području štetnih poreznih praksi, uključujući reformu Skupine za Kodeks o postupanju, u kojoj EP iznosi preporuke za budući rad EU-a u području štetnih poreznih praksi te, između ostaloga, poziva Komisiju da sastavi smjernice o načinu izrade poštenih i transparentnih poreznih poticaja. EP ustraje u tome da bi buduća provedba novih alata EU-a protiv štetnih poreznih praksi trebala staviti na prvo mjesto upotrebu obvezujućih instrumenata. Također, EK i države članice pozivaju se da razmotre Okvir za agresivne porezne aranžmane i niske stope (*Framework on Aggressive Tax Arrangements and Low Rates – FATAL*) koji bi zamijenio aktualni Kodeks o postupanju pri oporezivanju poslovanja.

Zaštita osoba s invaliditetom

U Rezoluciji o zaštiti osoba s invaliditetom preko predstavki: stečena iskustva, EP poziva Komisiju i države članice da uspostave zajedničku definiciju invaliditeta te da zajamče uzajamno priznavanje statusa osoba s invaliditetom u državama članicama kako bi se osiguralo slobodno kretanje osoba s invaliditetom te pravilno ostvarivanje i priznavanje njihovih prava koja proizlaze iz građanstva EU-a. U tom smislu EP pozdravlja plan EK da do kraja 2023. predstavi prijedlog za stvaranje iskaznice EU-a za osobe s invaliditetom koja bi trebala biti priznata u svim državama članicama. Pozdravlja se i prijedlog EK o uspostavi platforme za osobe s invaliditetom kako bi se ojačalo upravljanje suradnjom na razini EU-a u ovom području i u provedbi Europske strategije za osobe s invaliditetom za razdoblje 2021.-2030. te nacionalnih strategija za osobe s invaliditetom.

Obnova ribljih stokova u Sredozemlju

U [Rezoluciji](#) o obnovi ribljih stokova u Sredozemnom moru: procjena i sljedeći koraci, EP konstatira da bi prema neovisnoj Mreži mediteranskih stručnjaka za klimatske i okolišne promjene (MedECC) klimatske promjene mogle dovesti do lokalnog izumiranja do 50% komercijalne ribe i morskih beskralježnjaka do 2050. te, između ostaloga, poziva EK da nakon savjetovanja sa Savjetodavnim vijećem za Sredozemlje (MED-AC) identificira prepreke u procesu obnove ribljih stokova, uključujući analizu provedbe strategije [Opće komisije za ribarstvo Sredozemlja](#) (GFCM) za razdoblje 2017.-2020. kako bi njezini zaključci bili uvršteni u strategiju za razdoblje 2021.-2030. S tim u vezi EP poziva GFCM da se vodi uspješnim primjerom područja za oporavak ribljih stokova u Jabučkoj kotlini u Jadranskom moru, odnosno apelira na sredozemne države članice da odmah uspostave dodatni broj ograničenih područja za ribolov kako bi se zaštitili prekomjerno iskorištavani morski ekosustavi, uzimajući u obzir ograničeno područje za ribolov u Jabučkoj kotlini kao primjer najbolje prakse (v. [Uredbu \(EU\) 2019/982 EP-a i Vijeća od 5. lipnja 2019. o izmjeni Uredbe \(EU\) br. 1343/2011 o određenim odredbama za ribolov u području Sporazuma o GFCM-u](#)).

Glavni naglasci plenarne sjednice Europskog parlamenta, Strasbourg, 18. – 21. listopada 2021.

Program rada Europske komisije za 2022.

Potpredsjednik EK nadležan za međuinstitucijske odnose i predviđanja [Maroš Šefčovič](#) zastupnicima je predstavio glavne naglaske netom usvojenog [Programa rada Komisije za 2022. godinu](#) koji se temelji na govoru predsjednice EK o stanju Unije 2021. ([#SOTEU](#)) (vidi temu broja).

Ishod sastanka na vrhu EU-a i zapadnog Balkana i paket o proširenju 2021.

U organizaciji slovenskog predsjedanja Vijećem EU-a 6. listopada 2021. u Brdu kod Kranja održan je [sastanak na vrhu država članica EU-a i šest država zapadnog Balkana](#). Sastanak je zaključen [Izjavom iz Brda](#) u kojoj se ponovno ističe nedvosmislena potpora EU-a europskoj perspektivi zapadnog Balkana i navode inicijative za potporu povezivosti te zelenoj i digitalnoj tranziciji u regiji kao i obveze u području političke i sigurnosne suradnje.

Paket o proširenju 2021.

EK je 19. listopada 2021. usvojila [godišnji paket o proširenju za 2021.](#) koji pruža detaljnu procjenu trenutnog stanja i napretka koji su države zapadnog Balkana (zB) i Turska postigli na svom putu prema EU-u kao i jasne smjernice o predstojećim prioritetima.

[Komunikacija o politici proširenja EU-a 2021.](#) konstatira kako vjerodostojna politika proširenja predstavlja geostrateško ulaganje u mir, stabilnost, sigurnost i gospodarski rast u cijeloj Europi. Nedavni posjet predsjednice EK regiji i sastanak na vrhu EU-zapadni Balkan odaslali su signal da je budućnost zB u EU-u. Jasna i strateška opredijeljenost EU-a za ovu regiju odrazila se u nizu ključnih akcija koje donose opipljive koristi građanima regije, od kontinuirane [potpore EU-a odgovoru na pandemiju Covida-19](#), do [Gospodarskog i investicijskog plana za zapadni Balkan](#) kojemu je cilj potaknuti dugoročni oporavak, ubrzati zelenu i digitalnu tranziciju te poticati regionalnu suradnju i konvergenciju s EU-om.

Svih šest država zB trebaju ostvariti daljnji napredak u provedbi reformi, posebice u području vladavine prava, slobode medija, borbe protiv korupcije i organiziranog kriminala.

Crna Gora i Srbija prihvatile su primjenu [revidirane metodologije pregovora](#), prema kojoj je 33 pregovaračkih poglavlja grupirano u šest tematskih skupina. Poglavlja 34. „Institucije“ i 35. „Ostala pitanja“ obradit će se zasebno. Umjesto otvaranja pojedinačnih poglavlja, nakon ispunjavanja mjerila za otvaranje pregovori o svakoj tematskoj skupini otvaraju se (i zatvaraju) kao cjelina. Ukupni napredak u pregovorima ovisi o napretku u prvoj ključnoj tematskoj skupini koja obuhvaća poglavlja 23. „Pravosuđe i temeljna prava“, 24. „Pravda, sloboda i sigurnost“, 5. „Javna nabava“, 18. „Statistika“ i 32. „Financijska kontrola“ te gospodarske kriterije, rad demokratskih institucija i reformu javne uprave. Ova tematska skupina se prva otvara i zadnja zatvara u pregovaračkom procesu.

Crna Gora je otvorila 33 poglavlja, od kojih su tri privremeno zatvorena. Prema procjeni Komisije postignuta je opća ravnoteža između napretka u poglavlja o vladavini prava i općeg napretka u pristupnim pregovorima. Prioritet za daljnji sveukupni napredak u pregovorima ostaje ispunjavanje privremenih mjerila za vladavinu prava postavljenih u poglavlja 23. i 24. Crna Gora mora dodatno pojačati napore u rješavanju otvorenih pitanja, uključujući u kritičnim područjima slobode izražavanja i slobode medija i borbe protiv korupcije i organiziranog kriminala, te osigurati kontinuitet ranijih postignuća u reformi pravosuđa.

Srbija je otvorila 18 od 35 poglavlja, od kojih su dva privremeno zatvorena. EK konstatira kako je Srbija ispunila mjerila za otvaranje pregovaračkih tematskih skupina (klastera) 3. – Konkurentnost i uključiv rast i 4. – Zeleni program i održiva povezivost. Prema ocjeni Komisije postignuta je opća ravnoteža između napretka u poglavlja o vladavini prava i normalizacije odnosa s Kosovom, s jedne strane, i napretka u pristupnim pregovorima kroz poglavlja, s druge strane. Srbija mora nastaviti, ubrzati i produbiti reforme u području neovisnosti pravosuđa, borbe protiv korupcije, slobode medija, domaćem rješavanju ratnih zločina i borbe protiv organiziranog kriminala. Napredak Srbije u području vladavine prava i normalizacije odnosa s Kosovom odredit će ukupni tempo pristupnih pregovora. Srbija također mora poboljšati usklađivanje sa Zajedničkom vanjskom i sigurnosnom politikom EU-a.

EK je ponovila ocjenu da **Albanija** i **Sjeverna Makedonija** nastavljaju ispunjavati uvjete za otvaranje pristupnih pregovora te ostvaruju kontinuirani napredak u provedbi reformi (istu su ocjenu ove dvije države dobile i prošle godine). EK konstatira kako kašnjenja u službenom pokretanju pristupnih pregovora s ove dvije države negativno utječu na vjerodostojnost EU-a. Prioritet treba dati rješavanju otvorenih bilateralnih pitanja između Bugarske i Sjeverne Makedonije. Nadalje, EK drži ključnim da države članice bez daljnjeg odlaganja završe rasprave o pregovaračkim okvirima kako bi se prve međuvladine konferencije s ove dvije države održale što je prije moguće, a prije kraja ove godine.

EK konstatira kako je **Bosna i Hercegovina** (BiH) općenito u ranoj fazi, odnosno ima određenu razinu pripremljenosti u pogledu razine spremnosti i sposobnosti da preuzme obveze članstva u EU-u te treba značajno ubrzati usklađivanje s pravnom stečevinom EU-a i primijeniti i provoditi relevantno zakonodavstvo. Nadalje, ističe se kako strateški cilj integracije u EU nije pretvoren u konkretno djelovanje, budući da su se politički čelnici nastavili baviti podvojenom retorikom i nekonstruktivnim političkim sporovima, koji su ometali opći napredak u ostvarivanju [14 ključnih prioriteta](#). Ipak, učinjeni su neki značajni koraci, uključujući održavanje općinskih izbora u Mostaru nakon 12 godina. Zaključuje se kako BiH treba uložiti dodatne napore za ispunjavanje 14 prioriteta, uključujući izborne i ustavne reforme, kako bi EK mogla donijeti preporuku o dodjeli BiH statusa kandidata.

Prema ocjeni EK **Kosovo** je u ranoj fazi provedbe reformi te će potpuna i učinkovita provedba reformskog akcijskog plana u narednom razdoblju biti ključna za daljnji napredak. Komisija ostaje pri svojoj ocjeni iz srpnja 2018. da je Kosovo ispunilo sva mjerila za liberalizaciju viznog režima (prijedlog je još uvijek „na čekanju“ u Vijeću). Sveobuhvatni pravno obvezujući sporazum o normalizaciji sa Srbijom hitan je i ključan kako bi Kosovo i Srbija mogli napredovati na svojim putevima prema EU-a.

Turska bilježi ograničeni napredak u reformama, a u određenim područjima zabilježeno je nazadovanje. Što se tiče sposobnosti preuzimanja obveza iz članstva u EU-u, u izvještajnom razdoblju usklađivanje s pravnom stečevinom EU-a bilo je ograničeno i provodilo se na *ad hoc* osnovi. Na temelju [Zajedničke komunikacije](#) iz ožujka 2021. o političkih, gospodarskih i trgovinskih odnosa između EU-a i Turske, EU je spremna postupno, razmjerno i reverzibilno surađivati s Turskom radi jačanja suradnje u brojnim područjima od zajedničkog interesa, pod uvjetom da se trenutna de eskalacija stanja na Sredozemlju. U slučaju ponovnih jednostranih radnji ili provokacija koje krše međunarodno pravo, EU će upotrijebiti sve instrumente i mogućnosti koje ima na raspolaganju kako bi obranila svoje interese i interese država članica.

Pripreme za sastanak Europskog vijeća 21. i 22. listopada 2021.

Na dnevnom redu [sastanka EV-a, 21. i 22. listopada 2021.](#), bile su rasprave o bolesti COVID-19, cijenama energije, trgovini, vanjskim odnosima, vladavini prava, digitalnoj tranziciji i migracijama te su doneseni prateći [Zaključci](#) o bolesti COVID-19, digitalizaciji, cijenama energije, migracijama, trgovini i vanjskim odnosima.

U sklopu [rasprave](#) u kojoj su sudjelovali predsjednica EK Ursula von der Leyen i slovenski ministar vanjskih poslova Anže Logar zastupnici su naglasili potrebu za jedinstvenim pristupom kako bi se ublažio pritisak skoka cijena energije na europska kućanstva i poduzeća i pozvali na jasno političko usmjerenje po pitanju poštivanja vladavine prava davanjem poticaja postupku iz čl.7. Ugovora o EU-u.

Kriza vladavine prava u Poljskoj i nadređenost prava EU-a

Nakon prethodne rasprave s [poljskim premijerom Mateuszom Morawieckim](#) i [predsjednicom EK von der Leyen](#) o [spornoj presudi](#) Ustavnog suda Poljske u kojoj se navodi da su temeljne odredbe Ugovora o EU-u ([članci 1. i 19.](#)) neustavne prema poljskom pravu, osporava utvrđeni [primat prava EU-a](#) i postavlja pitanje jesu li presude [Suda EU-a](#) obvezujuće za nacionalne sudove, zastupnici su donijeli zakonski neobvezujuću [rezoluciju](#) u kojoj se izražava „duboko žaljenje zbog odluke nelegitimnog „Ustavnog suda” od 7. listopada 2021. kao napada na europsku zajednicu vrijednosti i zakona u cjelini, čime se dovodi u pitanje nadređenost prava EU-a kao jednog od temeljnih načela u skladu s ustaljenom sudskom praksom Suda EU-a“ kao i „duboka zabrinutost zbog toga što bi ta odluka mogla predstavljati opasan presedan“. EP naglašava kako „nelegitimni „Ustavni sud” nije pravno valjan i neovisan niti je kvalificiran za tumačenje Ustava u Poljskoj“ i podsjeća da se Ugovori EU -a ne mogu mijenjati presudom nacionalnog suda i da se poljskim Ustavom u njegovu članku 91. podsjeća da ratificirani međunarodni sporazum čini dio nacionalnog pravnog poretka. Nadalje, EP ponavlja svoje stajalište da se novac poreznih obveznika EU-a ne bi trebao dodijeliti vladama koje očito, namjerno i sustavno potkopavaju vrijednosti sadržane u članku 2. UEU-a. U tom smislu [EP je pozvao EK i Vijeće](#) da: (i) pokrenu postupke zbog povrede prava i od Suda EU-a zatraže uvođenje privremene mjere, (ii) pokrenu postupak predviđen čl.6.,st.1. Uredbe o uvjetovanosti u pogledu vladavine prava za Poljsku, (iii) se suzdrže od odobravanja nacrtu plana za oporavak i otpornost Poljske, (iv) objave kako postoji očita opasnost da Poljska ozbiljno krši vladavinu prava u skladu s čl.7., st.1. UEU-a, (v) upotrijebe svoje ovlasti, uključujući prekid ili suspenziju plaćanja ili, prema potrebi, izvrše financijski ispravak u skladu s primjenjivom Uredbom o zajedničkim odredbama, s obzirom na rizik od ozbiljnih nedostataka u učinkovitom funkcioniranju sustava kontrole u Poljskoj te (vi) održe raspravu o krizi vladavine prava u Poljskoj na sastanku EV-a 21. i 22. listopada i objave što je moguće snažniju zajedničku izjavu o ovom pitanju potpisanu od strane šefova država ili vlada EU-a.

Proračunske teme

Usvojeno je [stajalište EP-a](#) (u formi rezolucije) [o stajalištu Vijeća o nacrtu općeg proračuna EU-a za financijsku godinu 2022.](#) EP postavlja ukupnu razinu odobrenih sredstava za preuzimanje obveza za proračun za 2022. na 171,8 milijardi eura, što predstavlja povećanje od nešto više od 4 milijarde eura u odnosu na nacrt proračuna koji je podnijela EK, i utvrđuje ukupnu razinu odobrenih sredstava za plaćanje za proračun za 2022. na 172,5 milijarde eura. EP je povećao iznos sredstava za financiranje mnogih programa i politika, za koje smatraju da pridonose oporavku nakon pandemije, u skladu s prioritetima EP-a postavljenim u općim smjernicama za pripremu proračuna za 2022. što obuhvaća, između ostaloga, program Obzor Europa (dodatnih 305 milijuna eura u odnosu na prijedlog EK), Instrument za povezivanje Europe (dodatnih 207 milijuna eura), program Digitalna Europa (dodatnih 71 milijun eura), program „EU za zdravlje” (dodatnih 80 milijuna eura) te program LIFE za okoliš i klimu (dodatnih 171 milijun eura, odnosno 25 % više u odnosu na nacrt proračuna).

U skladu s [proračunskim postupkom](#), donošenjem stajališta EP-a o proračunu za iduću godinu počeo je teći trotjedni postupak mirenja (26. listopada - 15. studenoga) kojemu je cilj postizanje dogovora između Vijeća i EP-a u vezi s proračunom EU-a za 2022. Donošenje proračuna EU-a za sljedeću godinu predviđeno je na plenarnoj sjednici EP-a od 22. do 25. studenoga 2021.

Usvojene su [izmjene proračuna br. 4 EU-a za financijsku godinu 2021.](#) radi ažuriranja prihodovne strane proračuna zbog stupanja na snagu 1. lipnja 2021. [Odluke Vijeća \(EU, Euratom\) 2020/2053 o sustavu vlastitih sredstava EU-a](#), koja se primjenjuje od 1. siječnja 2021., te revidiranih predviđanja vlastitih sredstava i drugih prihoda kao što su doprinos Ujedinjene Kraljevine, novčane kazne i ostalo.

Vanjskopolitičke teme

U sklopu sjednice održane su rasprave o [stanju u Tunisu](#) i o [humanitarnoj situaciji na Haitiju](#) nakon nedavnog potresa.

Usvojena je [rezolucija](#) o političkim odnosima i suradnji EU-a i Tajvana. EP poziva na intenziviranje političkih odnosa između EU-a i Tajvana kako bi se postiglo sveobuhvatno i pojačano partnerstvo, u okviru politike EU-a o „jedinствenoj Kini”.

Ostale teme

Transparentnost EU-a u pogledu razvoja, nabave i distribucije cjepiva protiv bolesti COVID -19

U predmetnoj [rezoluciji](#) EP poziva EK da poboljša komunikaciju s javnošću o strategiji EU-a za cjepiva protiv bolesti COVID-19 i učini je jasnijom, transparentnijom i temeljitijom kako bi građani EU-a mogli ostvariti svoje pravo na pristup informacijama izravno povezanima s njihovim zdravljem, uključujući kriterije prema kojima se cjepiva odabiru. Također, EK se poziva da podnese zakonodavni prijedlog o budućoj zajedničkoj nabavi cjepiva s jasnim odredbama o transparentnosti i podjeli nadležnosti između aktera iz institucionalnog okvira EU-a i država članica te o budućim načinima liječenja bolesti COVID-19 i lijekovima za rijetke bolesti u okviru farmaceutske strategije za Europu.

Konferencija UN-a o klimatskim promjenama (COP26) u Glasgowu, 31. listopada - 12. studenoga 2021.

EP je usvojio [stajalište](#) o UN-ovoj Konferenciji o klimatskim promjenama (COP26) u kojemu poziva na ambiciozan ishod COP26 te se zalaže za postizanje novog konsenzusa o potrebnom klimatskom djelovanju i ambiciji za postizanje globalne klimatske neutralnosti do sredine stoljeća kao i o čvrstim kratkoročnim i srednjoročnim mjerama u području politike. EU se poziva da zadrži ulogu svjetskog predvodnika u borbi protiv klimatskih promjena te da na COP26 pošalje jasnu poruku da je spremna povećati svoje nacionalno utvrđene doprinose i doprinos Pariškom sporazumu. Također, sve države članice skupine G20 trebale bi pokazati globalno vodstvo i obvezati se na postizanje klimatske neutralnosti najkasnije do 2050. godine.

[Izaslanstvo](#) EP-a predvođeno zastupnikom Pascalom Canfinom (Renew, FR) boravit će u Glasgowu od 8. do 13. studenoga 2021.

Europski mediji u digitalnom desetljeću

U [Rezoluciji](#) o europskim medijima u digitalnom desetljeću EP se zalaže za akcijski plan za potporu oporavku i transformaciji europskih medija, a kako bi se sektoru pružila potpora u oporavku od pandemije i u prilagodbi komercijalnim poslovnim modelima u digitalnom dobu. Poziva se na uspostavu stalnog fonda EU-a za informativne medije kako bi se osnažilo neovisno izvještavanje, zaštitila neovisnost europskih novinara i novinarstva te zajamčila sloboda tiska.

Strategija „od polja do stola”

EP je u predmetnoj [Rezoluciji](#) pozdravio strategiju „od polja do stola” i naglasio važnost proizvodnje održive i zdrave hrane kojom se ne narušava dobrobit životinja, a kako bi se postigli ciljevi Europskog zelenog plana. Istaknuta je potreba za obvezujućim ciljevima za smanjenje upotrebe pesticida kao i preispitivanjem standarda za dobrobit životinja. Prepoznata je potreba za povećanjem površina pod ekološkim uzgojem do 2030., a kako bi osiguralo da poljoprivrednici dobiju pravedan udio dobiti od održivo proizvedene hrane, trebalo bi ojačati položaj poljoprivrednika u opskrbnom lancu, među ostalim i prilagodbom pravila o tržišnom natjecanju.

„Pandorini dokumenti“

Nakon [rasprave](#) o implikacijama tzv. „[Pandorinih dokumenata](#)“ za napore uložene u borbu protiv pranja novca, utaje poreza i izbjegavanja plaćanja poreza u EU-u, usvojena je predmetna [rezolucija](#) u kojoj EP potiče nadležna tijela država članica, uključujući porezne uprave, da pokrenu temeljite istrage svih prijestupa otkrivenih u „Pandorinim dokumentima“ koji uključuju njihove jurisdikcije. Komisiju se poziva da prouči podatke iznesene u „Pandorinim dokumentima“ i da razmotri jesu li potrebne daljnje zakonodavne mjere na razini EU-a, a Ured europskog javnog tužitelja da procijeni opravdavaju li podaci otkriveni u „Pandorinim dokumentima“ posebne istrage u okviru njegova mandata. Čelnike skupine G20 poziva se da na sastanku u Rimu 30. i 31. listopada 2021. ovlaste OECD da pokrene novu globalnu inicijativu s ciljem revizije automatske razmjene podataka i jačanja globalnog upravljanja u pogledu primjene standarda borbe protiv pranja novca.

Podsjećamo, istraga [Međunarodnog konzorcija istraživačkih novinara](#) (International Consortium of Investigative Journalists—ICIJ) u kojoj je sudjelovalo više od 600 novinara iz 150 medijskih kuća temelji se na više od 11,9 milijuna povjerljivih dokumenata iz 14 tvrtki za financijske usluge i razotkrila je više od 29.000 *offshore* tvrtki. ICIJ je otkrio veze između *offshore* imovine i 336 visokorangiranih političara i državnih dužnosnika koji su osnovali 956 tvrtki u poreznim oazama, od kojih ih je više od dvije trećine na Britanskim Djevičanskim Otocima.

Nagrada Saharov za slobodu mišljenja za 2021. godinu

Dobitnik [nagrade Saharov za 2021. godinu](#) je ruski oporbeni političar i antikorupcijski aktivist Aleksej Navaljni. Uz Navaljnog ovogodišnji finalisti bili su skupina afganistanskih žena koje su se u Afganistanu borile za jednakost i ljudska prava i bolivijska političarka Jeanine Áñez.

Akti usvojeni tijekom plenarne sjednice nakon pravno-jezične obrade bit će dostupni [ovdje](#).

Detaljne informacije o aktivnostima hrvatskih zastupnika u EP-u, uključujući izlaganja na plenarnim sjednicama, dostupne su na [mrežnim stranicama zastupnika](#).

Sljedeća plenarna sjednica EP-a održat će se od **22. do 25. studenoga 2021.** u Strasbourgu.

Informacija o sastancima predstavnika nacionalnih parlamenata u Europskom parlamentu

Tijekom listopada predstavnica Sabora sudjelovala je na 3 videokonferencije predstavnika nacionalnih parlamenata država članica Europske unije u Europskom parlamentu (tzv. *Monday Morning Meetings*). Na dnevnom redu bile su sljedeće teme:

- Europski revizorski sud – suradnja s nacionalnim parlamentima (11. listopada),
- Izvješće Europske komisije o strateškim predviđanjima 2021. „Sposobnost i sloboda djelovanja EU-a“ (13. listopada),
- Komunikacija EK-a o globalnom pristupu istraživanju i inovacijama „Europska strategija za međunarodnu suradnju u svijetu koji se mijenja“ (14. listopada),
- Interna pitanja – Konferencija o budućnosti Europe (14. listopada).

Bilješke su dostupne na [intranetu](#) Sabora.

Međuparlamentarna suradnja u Europskoj uniji

Osvrti na konferencije/sastanke u listopadu 2021.

6. listopada – Zagreb/Hrvatski sabor – posjet izaslanstva Odbora za poslove Europske unije rumunjskog Zastupničkog doma

Izaslanstvo Odbora za poslove Europske unije Zastupničkog doma rumunjskog parlamenta na čelu sa predsjednikom Odbora Ștefanom Mușoiuom boravilo je u radnom posjetu Hrvatskome saboru. Tom prigodom izaslanstvo se na odvojenim sastancima sastalo s članovima Odbora za europske poslove, Odbora za vanjsku politiku, Odbora za Hrvate izvan Republike Hrvatske te Hrvatsko-rumunjske međuparlamentarne skupine prijateljstva.

Prvi u nizu sastanaka održan je s domaćinom posjeta, saborskim Odborom za europske poslove. Predsjednik Odbora za europske poslove Hajduković govoreći o bilateralnim odnosima dviju zemalja, ocijenio ih je odličnima i bez otvorenih pitanja. Ujedno je izrazio zadovoljstvo suradnjom s Rumunjskom u okviru COSAC-a te visokom razinom razumijevanja oko brojnih pitanja međunarodne politike. Upoznao je rumunjske kolege sa strateškim ciljevima Hrvatske kao što su ulazak u eurozonu i Schengenski prostor te proširenje EU-a na zemlje zapadnog Balkana. Osvrnuo se i na važnost Konferencije o budućnosti Europe kojom je otvoren prostor za raspravu o izazovima, prioritetima i smjeru Europske unije u godinama koje su pred nama.

Na sastanku s Odborom za vanjsku politiku članovi obaju izaslanstava suglasili su se kako nastavak dijaloga na parlamentarnoj razini može značajno doprinijeti jačanju sveukupnih bilateralnih odnosa na području gospodarstva, kulture, turizma te na brojnim drugim područjima. Razgovarajući o suradnji na području vanjske i sigurnosne politike hrvatski i rumunjski parlamentarci razmijenili su mišljenja o procesu proširenja EU-a na zemlje zapadnog Balkana te izazovima i problemima s kojima se u tom procesu zemlje EU-a i zapadnog Balkana mogu suočiti, a s tim u vezi osvrnuli su se i na važnost Summita o zapadnom Balkanu koji se održao u Ljubljani. U fokusu je bila i tema sigurnosti vanjskih granica EU-a koja prema riječima predsjednika rumunjskog Odbora za poslove EU-a Mușoiua mora biti interes svih članica EU-a. Razgovaralo se i o inicijativi za formiranje zajedničke vojske EU-a, pri čemu je Mușoiu istaknuo kako se moć u 21. stoljeću ne temelji samo na vojnoj moći, nego i na prenošenju vrijednosti, kao što je demokracija, drugima. Suglasan je da bi formiranjem zajedničke vojske Europska unija ojačala svoj položaj na globalnom planu. Članovi dvaju odbora istaknuli su i važnost dijaloga zemalja članica EU-a u postizanju koordinirane vanjske politike te brze i složne intervencije EU-a na globalnoj razini kada se radi o pitanjima migracija, klimatskih promjena i ostalih globalnih prijetnji.

U nastavku svojeg boravka u Hrvatskome saboru rumunjsko izaslanstvo sastalo se s Odborom za Hrvate izvan Republike Hrvatske. Predsjednica Odbora Zdravka Bušić i članovi Odbora naglasili su obostrani interes za produbljenjem međuparlamentarne suradnje u svim područjima, a posebno iz aspekta zaštite interesa i prava hrvatske nacionalne manjine u Rumunjskoj i rumunjske nacionalne manjine u Hrvatskoj. S tim u vezi članovi Odbora su zahvalili rumunjskoj Vladi na razumijevanju za pitanja hrvatske nacionalne manjine u Rumunjskoj koja ima dugu tradiciju. Hrvatski i rumunjski parlamentarci složni su da su upravo nacionalne manjine važan most u povezivanju dviju država te da daju značajan doprinos gospodarskom i političkom, ali svakako i kulturnom životu dviju država. Kao važna područja trenutačne i moguće buduće suradnje u svrhu očuvanja hrvatskog i rumunjskog identiteta, istaknuli su područje obrazovanja, odnosno daljnji opstanak postojećih obrazovnih ustanova na hrvatskom jeziku, kulture, posebno kroz moguće razmjene studenata Akademije dramske umjetnosti, ali i razmjenu iskustava institucija dviju država iz posebnih područja kao npr. područja borbe protiv korupcije.

18. listopada – Sarajevo – završna konferencija u okviru twinning projekta „Jačanje i daljnja podrška parlamentima Bosne i Hercegovine u poslovima EU integracija“

Predsjednik Odbora za regionalni razvoj i fondove Europske unije Marko Pavić sudjelovao je u svojstvu izaslanika predsjednika Hrvatskoga sabora Gordana Jandrokovića na završnoj svečanosti twinning projekta, kojoj je prethodio okrugli stol na kojemu su sudionici razmijenili mišljenja o eurointegracijskom procesu Bosne i Hercegovine. Marko Pavić naglasio je da Hrvatska snažno podržava europsku budućnost, kao i stabilnu i funkcionalnu Bosnu i Hercegovinu te se zalaže za puno poštovanje i realizaciju jednakopravnosti svih konstitutivnih naroda uz puno poštovanje prava ostalih.

U svojem obraćanju na završnoj svečanosti Pavić je ponovio kako je europska budućnost Bosne i Hercegovine strateški interes Hrvatske te stoga svesrdno podupiremo nastavak reformi koje pridonose približavanju Europskoj uniji. Ključ napretka je suradnja politike, gospodarstva, civilnog društva i akademske zajednice, a Hrvatska je putem tehničke pomoći spremna pomoći Bosni i Hercegovini u svim komponentama. Ujedno je istaknuo kako smo spremni biti partneri ostalim državama članicama u twinning projektima, ali isto tako preuzeti vodstvo u budućim twinning projektima u jačanju institucija Bosne i Hercegovine.

Europska unija nema alternativu, stoga je ovaj projekt usmjeren prema jačanju parlamentarne dimenzije. Ona je u ovom procesu puno šira od usklađivanja zakonodavstva, a Hrvatski sabor, s velikim iskustvom u tom procesu, uz gotovo 700 usklađenih zakona, želi pomoći parlamentima Bosne i Hercegovine. Twinning projekt je ostvario značajne rezultate, pri čemu se mogu istaknuti donošenje Plana prioriteta za parlamente Bosne i Hercegovine za ubrzanje procesa eurointegracija te važni rezultati komponente 4 koja se odnosi na županijske/kantonalne skupštine gdje je donesen Zajednički akcijski plan za županijske/kantonalne skupštine za jačanje njihove uloge u eurointegracijskom procesu.

Zaključno je naglasio da ovakvi projekti jačanja institucija predstavljaju korak prema europskim integracijama, jer je država jaka koliko su joj jake institucije te je zahvalio voditelju projekta i cijelom projektom timu kao i svim stručnjacima iz Hrvatskoga sabora koji su u projektu sudjelovali.

Twinning projekt "Jačanje i daljnja podrška parlamentima Bosne i Hercegovine u poslovima EU integracija" provodio je konzorcij sastavljen od Narodne skupštine Mađarske kao glavnog partnera u projektu, te Hrvatskoga sabora i Austrijskog parlamenta kao partnera u konzorciju. Vrijednost projekta bila je 2.300.000 eura, a trajao je 30 mjeseci. Cilj projekta bio je jačanje kapaciteta parlamenata Bosne i Hercegovine kako bi provodili aktivnosti vezane uz proces pristupanja Europskoj uniji i provedbe Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju.

Aktivnosti projekta provedene su kroz 61 konzultacijsku radionicu, 4 EU komunikacijska plana specifično za svaki parlament, 30 pilot informativnih aktivnosti provedenih s 19 tiskanih materijala za zastupnike i širu javnost, pokretanje EU resursnog centra, provedene konzultacije o usklađenosti 17 zakona, pripremljeno 19 događaja suradnje na EU pitanjima. U 4 parlamenta BIH usvojen je Plan prioriteta za parlamente BIH za ubrzanje procesa euointegracija, te je na županijskoj/kantonalnoj razini pripremljen Zajednički akcijski plan koji pruža okvir za suradnju na EU integracijama.

U aktivnostima projekta sudjelovalo je 12 stručnjaka Hrvatskoga sabora koji su sudjelovali na više od 35 aktivnosti. Podršku projektu su, kroz sudjelovanje na online konferencijama dali i zastupnici Odbora za europske poslove, Odbora za poljoprivredu, Odbora za gospodarstvo i Odbora za obrazovanje, znanost i kulturu.

22. – 23. listopada – Strasbourg, hibridni sastanak – plenarna skupština Konferencije o budućnosti Europe

Na drugoj plenarnoj sjednici Konferencije o budućnosti Europe Hrvatski sabor predstavljali su predsjednik Odbora za vanjsku politiku Gari Cappelli, predsjednik Odbora za europske poslove Domagoj Hajduković, predsjednik Odbora za regionalni razvoj i fondove Europske unije Marko Pavić i potpredsjednica Odbora za poljoprivredu Ružica Vukovac

Plenarnoj sjednici prethodili su sastanci komponenti i radnih skupina. Izaslanstva nacionalnih parlamenata razgovarali su o modalitetima svojeg sudjelovanja u Konferenciji o budućnosti Europe i rada u radnim skupinama Konferencije.

Konferencija o budućnosti Europe ima devet radnih skupina, koje prate glavne teme konferencije, a riječ je o skupinama: Klimatske promjene i okoliš, Zdravstvo, Snažnije gospodarstvo, socijalna pravda i radna mjesta, EU u svijetu, Vrijednosti i prava, vladavina prava i sigurnost, Digitalna transformacija, Europska demokracija, Migracije, te Obrazovanje, kultura, mladi i sport.

Članovi izaslanstva Hrvatskoga sabora su članovi radnih skupina i to: Gari Cappelli član skupine Europska demokracija; Domagoj Hajduković član skupine EU u svijetu; Marko Pavić član skupine Klimatske promjene i okoliš; Ružica Vukovac članica skupine Snažnije gospodarstvo, socijalna pravda i radna mjesta. Radne skupine okupljaju predstavnike građana, Vijeća Europske unije, odnosno vlada država članica, Europskoga parlamenta, nacionalnih parlamenata i socijalnih partnera te pripremaju rasprave i izvješća za plenarnu sjednicu Konferencije o budućnosti Europe.

U okviru radne skupine EU u svijetu, čiji je član i predsjednik Odbora za europske poslove Domagoj Hajduković, građani su posebno važnima istaknuli pitanja trgovinske politike EU-a, obrane, donošenja odluka te politike proširenja i europskog susjedstva. Hajduković je u svojoj intervenciji rekao kako ne treba zaboraviti da “EU u svijetu” započinje u dvorištu EU-a, na takozvanom zapadnom Balkanu, koji bi stoga trebao biti među istaknutim temama rada navedene radne skupine.

Sudjelujući u radu radne skupine Klimatske promjene i okoliš Marko Pavić naglasak je stavio na važnost EU-a kao 'predvodnika primjerom' globalne borbe protiv klimatskih promjena. Napomenuo je kako se svi dionici Konferencije, od građana do predstavnika institucija, slažu o potrebi dostizanja postavljenih ciljeva te kako je uoči UN-ove konferencije o klimatskim promjenama COP26 potrebno djelovati usklađeno, a Europa u tom kontekstu ima ulogu globalnog predvodnika i promicatelja zelenih politika.

U radu skupštine sudjelovalo je više od 400 predstavnika Europskog parlamenta, Vijeća Europske unije, Europske komisije, nacionalnih parlamenata država članica, savjetodavnih tijela EU-a, socijalnih partnera i civilnog društva te europskih građana. Rasprave su bile tematski strukturirane oko preporuka panela građana te prijedloga prikupljenih na višejezičnoj digitalnoj platformi.

Nakon inauguracijskih govora supredsjedateljâ, sjednicu je vodila potpredsjednica Europske komisije za demokraciju i demografiju Dubravka Šuica. U okviru rasprave o europskim panelima građana i građanki predsjednik Odbora za regionalni razvoj i fondove EU-a Marko Pavić istaknuo je kako Europska unija u području borbe protiv klimatskih promjena treba biti predvodnik te je pozvao europske građane da budu hrabri i zahtijevaju promjene. Na sjednici je također podneseno izvješće predstavnikâ nacionalnih panela o poduzetim i planiranim događajima te Izvješće s europskog skupa mladih.

U poslijepodnevnom dijelu sjednice predstavljeno je izvješće supredsjedatelja s Višejezične digitalne platforme. Riječ je o ključnoj sastavnici Konferencije o budućnosti Europe koja svim građanima omogućuje da izraze svoja mišljenja na bilo kojem od 24 službena jezika EU-a. Predsjednik Odbora za europske poslove Domagoj Hajduković osvrnuo se na tematsko područje „EU u svijetu”, rekavši kako doprinosi s Višejezične digitalne platforme u tom poglavlju, a za koje su hrvatski građani pokazali najviše zanimanja, ukazuju da građani žele više Europe i pozivaju na izmjene Osnivačkih ugovora. U tom svjetlu je postavio pitanje spremnosti nacionalnih parlamenata i Europskog parlamenta na pristupanje reviziji Ugovora, ukoliko je, kako je naglasio, težnje građana moguće ostvariti jedino na taj način.

25. – 26. listopada – Bruxelles/Europski parlament, videokonferencija – 9. sastanak Zajedničke skupine za parlamentarni nadzor (JPSG) Agencije Europske unije za suradnju tijela za provedbu zakona (Europol), u organizaciji slovenskog parlamenta i Odbora za građanske slobode, pravosuđe i unutarnje poslove (LIBE) EP-a

Član Odbora za unutarnju politiku i nacionalnu sigurnost Josip Šarić sudjelovao je na sastanku Zajedničke skupine za parlamentarni nadzor Europolâ, koji je održan videokonferencijskim putem u okviru parlamentarne dimenzije slovenskog predsjedanja Vijećem Europske unije.

Sastanak su otvorili supredsjedatelji, voditelj izaslanstva Europskog parlamenta u JPSG-u Juan Fernando López Aguilar, voditelj izaslanstva Državnog zbora Slovenije Nik Prebil i voditeljica izaslanstva Državnog sveta Slovenije Bojana Potočan, najavom tema dnevnog reda sastanka.

Tijekom središnjeg dijela sastanka izvršna direktorica Europolâ Catherine De Bolle izvijestila je sudionike o aktivnostima Agencije u razdoblju od ožujka do rujna 2021. godine. Predstavila je i napredak u implementaciji Strategije Europolâ za razdoblje 2020+ te rekla kako je u okviru Strategije osnovano pet novih specijaliziranih centara Agencije.

Europski nadzornik za zaštitu podataka (EDPS) Wojciech Wiewiórowski naglasio je kako je uloga EDPS-a provođenje nadzora nad usklađenosti postupaka obrade podataka u Europolu s važećim zakonodavnim okvirom EU-a. Rekao je također da je zbog situacije s pandemijom Covida-19 prvi fizički nadzor u Europolu proveden u rujnu 2021. godine. U odnosu na problematiku obrade velikih i složenih skupova podataka Wiewiórowski je izrazio zadovoljstvo akcijskim planom Europolâ iz ožujka 2021. koji sadrži mjere za smanjenje rizika prema subjektima obrade podataka, a čiju provedbu će, kako je istaknuo, EDPS kontinuirano pratiti. Wiewiórowski je najavio i izradu konačnih smjernica za Europol oko primjene umjetne inteligencije.

Povjerenica Europske komisije za unutarnje poslove Ylva Johansson izrazila je zadovoljstvo napretkom postignutim u okviru postupka revizije Uredbe o Europolu i najavila početak trijaloških pregovora o ovom prijedlogu Komisije. Povjerenica je kao središnji cilj revizije istaknula osnaživanje mandata Europolâ, na način da se Agenciji omogući izravna suradnja s privatnim stranama, zatim da se ojača uloga Europolâ u području istraživanja i inovacija, uključujući i primjenu umjetne inteligencije, kao i da se Europolu omogući podnošenje prijedloga za pokretanje kriminalističkih istraga te izravan pristup Schengenskom informacijskom sustavu. Osvrnuvši se na temu kibernetičkog kriminala i seksualnog zlostavljanja djece na internetu, Johansson je istaknula da je količina online materijala koji se odnose na seksualno zlostavljanje djece zabrinjavajuća, stoga je najavila osnivanje specijaliziranog europskog centra za suzbijanje seksualnog zlostavljanja djece. U odnosu na financijski i gospodarski kriminal, povjerenica je za iduću godinu najavila donošenje novog zakonodavnog okvira za oduzimanje imovinske koristi.

Izlaganja o temi kibernetičkog kriminala s fokusom na seksualno zlostavljanje djece i suradnju s trećim državama, uključujući privatne stranke i nevladine organizacije održali su predstavnici Europol, Europske komisije i slovenskih nadležnih tijela. U raspravi su istaknuta postignuća Europskog centra za borbu protiv kibernetičkog kriminala (EC3), a po pitanju materijala koji prikazuju seksualno zlostavljanje djece, ukazano je na potrebu učinkovitijeg rada na identifikaciji žrtava kako bi se spriječila njihova daljnja viktimizacija. Ukazano je na potrebu osiguravanja čvrste pravne osnove koja će olakšati rad tijela za provedbu zakona u praćenju i istragama u kibernetičkom prostoru te podržati suradnju s pružateljima internetskih usluga.

U okviru rasprave o financijskom i gospodarskom kriminalu te zaštiti financijskih interesa EU-a, govornici su ukazali da je za otkrivanje ovih, često sofisticiranih kaznenih djela, potrebno uspostaviti što učinkovitiju suradnju Ureda europskog javnog tužitelja (EPPO), Europol i Europskog ureda za borbu protiv prijevvara (OLAF).

U zaključnom dijelu sastanka JPSG je usvojio amandmane na članke 5. i 6.2. Poslovnika JPSG-a, koji su rezultat djelovanja radne skupine osnovane na 7. sastanku JPSG-a održanom u rujnu 2020., a kojima se uređuje pitanje predstavnika JPSG-a na sastancima Upravnog odbora Europol te otvara mogućnost daljnje revizije Poslovnika JPSG-a. Najavljeno je održavanje sljedećeg sastanka JPSG-a krajem veljače ili početkom ožujka 2022. u okviru parlamentarne dimenzije francuskog predsjedanja Vijećem Europske unije.

28. – 29. listopada – Berlin, videokonferencija – godišnji sastanak korespondenata za IPEX

Sastanak korespondenata za IPEX nacionalnih parlamenata država članica Europske unije i država kandidatkinja održan je u njemačkom Bundesratu u Berlinu te videokonferencijskim putem. Riječ je o prvom sastanku nacionalnih korespondenata nakon sastanka održanog u Beču u studenome 2019., kao i prvom sastanku nakon objave nove verzije internetskih stranica IPEX-a u srpnju 2021.

Korespondentica za IPEX Hrvatskoga sabora Jelena Špiljak sudjelovala je na sastanku videokonferencijskim putem.

Sastankom su predsjedali službenici Bundestaga i Bundesrata, kao predstavnici predsjedatelja Upravnim odborom IPEX-a. Na sastanku su službeno predstavljene i puštene u rad nove internetske stranice IPEX-a, nakon čega su predstavljene nove rubrike i kategorije dokumenata. Drugoga dana sastanka predstavnici akademske zajednice govorili su o korištenju IPEX-a izvan mreže nacionalnih parlamenata, nakon čega su korespondenti razgovarali o poboljšanju načina upotrebe IPEX-a unutar nacionalnih parlamenata.

IPEX (<https://secure.ipex.eu/IPEXL-WEB/>) je internetska platforma za razmjenu informacija o parlamentarnom nadzoru među državama članicama Europske unije, a otvorena je i državama kandidatkinjama za članstvo u EU-u.

Najave međuparlamentarnih aktivnosti u Europskoj uniji za studeni 2021.

8. studenoga – Bruxelles, videokonferencija – međuparlamentarni sastanak odbora na temu „Umjetna inteligencija i digitalno desetljeće“, u organizaciji Posebnog odbora za umjetnu inteligenciju u digitalnom dobu (AIDA) EP-a

8. studenoga – videokonferencija – sastanak Odbora za prava žena Parlamentarne skupštine Unije za Mediteran

9. studenoga – Bruxelles, videokonferencija – međuparlamentarni sastanak odbora o očekivanjima nacionalnih parlamenata za Konferenciju o budućnosti Europe, u organizaciji Odbora za ustavna pitanja (AFCO) EP-a

9. studenoga – Bruxelles, videokonferencija – međuparlamentarni sastanak odbora o vanjskom upletanju, u organizaciji Posebnog odbora za vanjsko upletanje u sve demokratske procese u EU-u, uključujući dezinformiranje (INGE) EP-a

9. studenoga – Ljubljana, videokonferencija (13:30-15:00) – sastanak predsjednika odbora COSAC-a s povjerenicom Europske komisije za energetiku Kadri Simson

15. studenoga – videokonferencija – sastanak Odbora za energetiku, okoliš i vode Parlamentarne skupštine Unije za Mediteran

16. studenoga – Phnom Penh, Kambodža, videokonferencija – 11. sastanak parlamentarnog partnerstva Azije i Europe (ASEP 11) na temu „Jačanje parlamentarnog partnerstva za mir i održivi razvoj za vrijeme i nakon pandemije Covida-19“

18. studenoga – Bruxelles, videokonferencija – međuparlamentarni sastanak odbora o razvoju strateških planova u okviru Zajedničke poljoprivredne politike u državama članicama, u organizaciji Odbora za poljoprivredu i ruralni razvoj (AGRI) EP-a

18. studenoga – Bruxelles, hibridni format sastanka – sastanak inicijative Ženskog europskog vijeća pod nazivom "Žene na poslu 2030. – mapa puta za zapošljavanje, vještine i socijalnu zaštitu", sudjelovanje predsjednika i predstavnika nacionalnih parlamenata država članica EU-a

25. – 26. studenoga – Beč – sastanak parlamentarne Mreže za razmjenu u području okoliša

28. – 30. studenoga – Ljubljana, videokonferencija – LXVI. Konferencija odbora za poslove Unije parlamenata Europske unije (COSAC)

30. studenoga – Bruxelles, videokonferencija – međuparlamentarni sastanak odbora o nasilju nad ženama, u organizaciji Odbora za prava žena i ravnopravnost spolova (FEMM) EP-a

